Från:	kommunstyrelsen
Till:	RLK Funk Registrator
Ärende:	Eskilstuna kommuns yttrande över remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan - RS 2024-0344
Datum:	den 3 oktober 2024 10:10:37
Bilagor:	KSKF_2024_161 - Eskilstuna kommuns yttrande över remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan - RUFS.Docx

---

Hej,

Bifogar Eskilstuna kommuns yttrande över remissen - Samråd om ny regional utvecklingsplan - RUFS med diarienummer RS 2024-0344.

[redacted]
Kommunsekreterare
[redacted]

Serviceförvaltningen, Nämnd- & registraturenheten
Eskilstuna kommun, 631 86 Eskilstuna
Besöksadress: Värjan, Alva Myrdals gata 5, Eskilstuna
eskilstuna.se

Kommunstyrelsen
Kommunledningskontoret
Fastighet och miljö
[redacted]

Datum
2024-08-26

Diarienummer
KSKF/2024:161
Handlingsnummer
2024:3112

Region Stockholm

Eskilstuna kommuns yttrande över remiss - Samråd om ny regional utvecklingsplan - RUFS

Eskilstuna kommun har fått tillfälle att yttra sig över remissen Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – samrådsförslag april 2024, er beteckning RS 2024-0344.

Eskilstuna kommun ingår inte i Stockholmsregionen men däremot i det storregionala sammanhanget Östra Mellansverige (ÖMS) och lämnar därmed sina synpunkter utifrån detta större perspektiv. Eskilstuna kommun lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Följande aspekter är av extra betydelse för Eskilstuna kommun och kommunen har gärna en vidare dialog och samverkan över detta:

Komplettera utvecklingsplanen med resultatet av den pågående översynen av samverkan inom Östra Mellan Sverige (ÖMS) då det finns frågor som exempelvis transportinfrastruktur, logistik, gemensam bostads- och arbetsmarknad, som är beroende av vad som händer i det större regionala perspektivet.

Underlätta för inflyttning av kvalificerad arbetskraft från utlandet inom storregionen samt möjliggöra för kompetensutveckling inom regionen för att möta företagens kompetensbehov.

Samverkan kring att nå klimatneutralitet inom ÖMS.

Förtydliga förhållandet mellan målbilden för utveckling av Mälarsjukhuset i Eskilstuna och den regionala dimensionen inom ÖMS.

Positionera Mälardalens Universitet som en stor-regional nod för forskning och innovation.

Använda samverkansforumet ”Fyra Mälarstäder” som utgångspunkt för vidare utveckling av större regionala frågor som bland annat transportinfrastruktur, bostadsförsörjning, arbetskraft, elproduktion, vatten och gröninfrastruktur kopplade till området Eskilstuna, Strängnäs, Enköping, Västerås.

Regional samverkan är också extra relevant vad det gäller gemensamma och jämförbara uppföljningsmetoder kopplade till indikatorer.

Yttrande

Eskilstuna kommun är generellt positiv till innehållet i utvecklingsplanen. Förslagets struktur är konsistent och har en tydlig ordning vilket resulterar i en klar bild av regionens förslag och viljeinriktning.

Särskild positivt i förslaget är hur kopplingen mellan tillväxt, näringsliv och klimatanpassning tydliggörs i formuleringen under främjande av små och medelstora företag (SMF) och dess synergi i hantering av klimatförändringar: *-verka för att stärka gröna och blå företag med stor betydelse för regionala ekosystemtjänster och livsmedelsnära produktion*. Detta än en intressant referens att undersöka vidare med tanke på Eskilstuna kommuns satsning på att bli Sveriges bästa kommun för små- och medelstora företag.

I RUFS står det i visionen för regionens utveckling att ett av de tre övergripande målen är *En tillgänglig och robust region utan klimatpåverkande utsläpp* med det tillhörande målet *Säkerställ att stockholmsregionen kan uppnå nettonollutsläpp 2045*. En del i att nå detta mål är samverkan med omkringliggande kommuner inom ÖMS, där bland annat Eskilstuna, med flera, har som mål att vara klimatneutrala 2045. En samordning och gemensamma steg i rätt riktning bidrar till hjälp för vardera parten att uppnå dessa mål. Klimatfrågan är komplex och det ger oftast störst effekter om många samverkar om exempelvis frågor kring transportinfrastruktur, transporteffektivitet, inköp och upphandling och cirkulära samhällen.

Eskilstuna kommun ingår i Stockholm Business Alliance (SBA) vars syfte är att attrahera utländska investeringar till regionen, att marknadsföra regionen internationellt och att förbättra näringslivsservicen vid kommunernas myndighetsutövning. Eskilstuna kommun är en del av arbetsmarknaden inom ”Greater Stockholm region” vilket innebär att det gynnar även Eskilstuna om Stockholmsregionen arbetar aktivt för att underlätta för inflyttad kompetens. En önskan är att arbeta aktivt med att underlätta praktiskt på kommunal, regional, nationell nivå för att kunna flytta till Sverige för att arbeta. Allt från lokala delar som skola/förskola till barnen till stöd kring frågor om bankkonto, personnummer med mera. Ett International house i Stockholm (som det som finns i Göteborg) där alla myndigheter finns på ett ställe som hjälp för inflyttande internationell arbetskraft skulle även gynna storregionen utanför Stockholm. Det är även viktigt att möjliggöra för kompetensutveckling inom regionen för att möta företagens kompetensbehov.

Eskilstuna kommun ingår i Stockholmsregionens arbetsmarknad vilket innebär ett stort beroende av snabba kommunikationer i form av persontransport via tåg till och från Eskilstuna. Pendlingen sker åt båda håll och mellan samtliga nuvarande trafiklägen på sträckan mellan Eskilstuna och Stockholm central. Det är av yttersta vikt att fortsatt trafikering i samma, eller fler, antal avgångar sker framöver. I och med byggnationen av Ostlänken, planer på två nya spår Järna - Flemingsberg och den utredning som gjorts av Trafikverket – *Åtgärdsvalsstudie Kapacitetsbrister i järnvägssystemet i Stockholmsregionen inklusive följdeffekter av nya stambanor*, 2021, bör den regionala

utvecklingsstrategin i större omfattning resonera kring dessa framtida behov av utveckling av järnvägen till och inom regionen söderifrån, samt Stockholms centrals behov av ut- och ombyggnation.

I missivet till utvecklingsplanen anges att det pågår en rad parallella processer bland annat översyn av det storregionala planeringsunderlaget 2050 (ÖMS). Det är viktigt att inför granskningen komplettera utvecklingsplanen med resultatet av den pågående översynen då det finns frågor som exempelvis transportinfrastruktur, logistik, gemensam bostads- och arbetsmarknad, som är beroende av vad som händer i det större regionala perspektivet.

En aspekt som sticker ut i förslaget finns under varje prioritering med rubriken ”Stockholmsregionens aktörer ska:” detta ger förslaget tydlighet igenom att konkret peka ut ansvarsområden och aktiviteter som involverar samhället brett. Ord som samverka, stödja, kraftsamla och underlätta återkommer i förslaget och sätter stor vikt på att alla involverade aktörer är viktiga för att uppnå de uppsätta målen. Eskilstuna ser gärna en aktiv medverkan i olika forum som kan stärka en mer integrerad regional och storregional utveckling.

Frågor som Stockholmsregionen önskar skriftliga inspel på är uppdelade i fyra olika teman:

Styrkor och utmaningar
Vision, mål och prioriteringar
Rumslig utveckling
Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan

Styrkor och utmaningar:

- Har ni synpunkter på de styrkor och långsiktiga utmaningar som beskrivs?

Styrkor och utmaningar är noggrann utvalda och beskriver konkret regionens karaktär och särdrag.

Livskvalitet identifieras som en styrka. Planen har ett bra grundinnehåll gällande bebyggelse, natur, vatten, attraktivitet, kultur och idrott. Detta skulle med fördel kunna utvecklas mera kopplade till särskilda målgrupper i samhället, exempelvis barn och unga, unga vuxna samtidigt äldre och deras olika behov. Att lyfta människorna som en egen rubrik under styrkor är intressant men det kan behövas en mer tydlig koppling till detta under de andra rubriker.

- Hanterar samrådsförslaget de utmaningar vi står inför, däribland klimatförändringar och det förändrade omvärldsläget och dess tänkbara konsekvenser? Vad kan utvecklas?

För Eskilstuna är det särskilt viktig med gemensamma begrepp som förutsättning för en tydlig jämförbarhet och eventuella samverkansmöjligheter. I den beskrivna grönstrukturen presenteras en bra grund kopplade till gröna kilar samtidigt kan det finnas ett behov av att använda begreppet grön infrastruktur då de gröna kilar som

rumsligt begrepp är sårbara för fragmentisering. Det är också bra att begreppet ekosystemtjänster används i förslaget.

Den gröna strukturen skulle kunna bli ännu mer konkret kopplade till kvantitativa värden. Hur ser det ut med möjligheterna för lagring av växthusgaser? Luftkvalitet och träd? I vilken proportion behöver man bevara de gröna värden och hur påverkas människor och djur av det? Ett mer kvantitativt angreppssätt skulle kunna resultera i mer konkreta åtgärder för minskat klimatpåverkan och klimatanpassning.

Vision, mål och prioriteringar:

- Visar vision och mål regionens vilja? Fångar prioriteringarna åtgärder som leder till att vi kan hantera de gemensamma utmaningarna och vidareutveckla regionens styrkor?

Frågan om bostadsförsörjning som pekas ut inom första målet ” En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö.” skulle behöva beskrivas utifrån det ekonomiska perspektivet, rent konkret vad är behovet/efterfrågan utifrån vilka typer av bostäder Stockholmsregionens boende har råd med och vad behöver då Stockholms aktörer bidra med i den andan.

Inom utmaningar, mål och prioriteringar för bostadsförsörjningen bör det tydligare framhållas att sociala behov av bostäder ska mötas inom Stockholmsregionen.

Vad det gäller vad aktörer ska göra kopplade till rubriken ”En fungerande bostadsförsörjning” skulle med fördel kunna läggas till omvandling av olika typer av byggnader (exempelvis industri eller kontor) till bostäder.

Under rubriken ”Verka för ökad trygghet och framtidstro” kan dialog och delaktighet nämnas mer konkret som ett verktyg för att olika grupper i samhället, exempelvis barn och unga, unga kvinnor, äldre, med mera, ska stärka sina möjligheter av att bidra till och påverka samhället.

- Hur kan prioriteringarna utvecklas? Är någon prioritering viktigare än andra och varför? Bör någon prioritering utgå och varför?

En prioritering under första målet som lyfter fram barn och unga samt äldre kopplade till kvalitativa livsmiljöer samt till den ekonomiska utmaningen med en åldrande befolkning.

Klimatanpassning bör kunna vara tydligare kopplade till de övergripande målen med tillhörande prioriteringar i ett mer brett perspektiv och inte bara kopplade till tredje målet.

Under rubriken ”Verka för ökad trygghet och framtidstro” nämns inte individens utsatthet för klimatförändringars påverkan på livsmiljön och hur en utsatthet kan förebyggas. Arbete med förebyggande åtgärder mot bland annat översvämning kunde finnas med.

- Vilka indikatorer mäter på bästa sätt målen?

Förslaget presenterar vilka indikatorer som mätts i den gällande utvecklingsplanen. Indikatorer ska utvecklas vidare till granskningsförslaget. Det finns en vinst med att se över möjligheterna för en mer fördjupad beräkning av bostäder kopplade till vilka typer av bostäder som verkligen behövs samt den ekonomiska dimensionen.

Indikatorer för tillgänglighet för gående och cyklister till och från de stora bytespunkterna inom regionen och även i den stora regionen skulle också kunna utvecklas.

Rumslig utveckling och plankarta:

- Saknar ni information eller förhållningssätt gällande den rumsliga utvecklingen?

Figur 4. Stockholms län är en del av storregionen östra Mellansverige (ÖMS) tillsammans med Gävleborgs län, Södermanlands län, Uppsala län, Västmanlands län, Örebro län och Östergötlands län. Totalt bor 4,5 miljoner invånare i ÖMS, vilket motsvarar cirka 43 procent av Sveriges befolkning.

Figur 9. Strukturkarta Stockholms län 2060, en stiliserad karta som visar länets kärnor, bebyggelse, grönstruktur, hamnar, flygplats och vägar. Ta del av kartan med högre upplösning på www.regionstockholm.se/rufs2060.

Strukturbilden ÖMS och utvecklingsplanens skiljer sig i hur man redovisar viktiga stråk för transport. Det är viktig att utvecklingsplanens strukturbild förmedlar en viss prioriteringsgrad/hierarki för de olika stråk för transporter eller visar en tydligare kontinuitet som sträcker sig utåt i enlighet med ÖMS.

- Hur ser ni på plankartans utformning och tillhörande förhållningssätt?

När det gäller Karta Gods-logistikinfrastruktur så är den avgränsad till endast regionen. Stora volymer gods kommer till Stockholm inom ÖMS-området, där exempelvis Eskilstunas kombiterminal är en mycket stor aktör. Det gör att godsflöden via E20 och Svealandsbanan är viktiga och då bör de noderna som är relevanta för godsflöden även synas i kartan.

Det är bra att länsöverskridande gröna samband syns tydligt i karta, även om det är på en mycket översiktlig nivå.

- Är utgångspunkterna för bebyggelsestrukturens avgränsning tydliga?

Utgångspunkter och principerna för regionala stadskärnor är tydliga och kan relateras till Eskilstuna stadskärnan och dess funktioner. Avgränsningen är också lätt att förstå samtidigt som de motstridiga intressen som inte syns i den stora skalan, så som påverkan på naturvärden, ekosystemstjänster och kulturmiljö ändå varnas för i texten.

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan:

- Hur ser er organisation på er roll kopplat till den regionala utvecklingen och hur kan er organisation bidra för att vi ska nå planens mål och stärka genomförandet?

Eskilstuna framhåller vikten av att säkerställa att framkomlighet finns på järnvägsspår som möjliggör att fler kan bosätta sig inom ÖMS (Östra Mellan Sverige) och vara verksamma i Stockholmsregionen eller vice versa.

Vidare kan vi föreslå att en större samverkan borde ske inom frågan om energi-försörjning då brist på kapacitet föreligger vilket är en fråga som kan hanteras inom storregionen.

Eftersom man beskriver ÖMS som en tillhörighet och en storregion inom vilken man utbyter arbetskraft boendemarknad och så vidare, vore det intressant att veta hur man tänker dra nytta av och samarbeta med övriga aktörer inom storregionen utan att konkurrera med dem. Exempelvis inom vård och hälsa, stort fokus läggs vid bland annat Karolinska eller att satsning inom life science ska riktas mot Uppsala – och Stockholmsregionen som internationellt kluster. Eskilstuna satsar på forskning och innovation i samverkan med Mälardalens Universitet, vi ser gärna att den internationella dimensionen lyfts upp i en större perspektiv inom storregionen.

Hur kan andra vårdinrättningar bidra till att storregionen också förknippas med innovation och framgång. Eskilstuna kommun har tagit fram en målbild för Hälsocampus Eskilstuna, som en gemensam avsiktsförklaring för Mälarsjukhusets utveckling av kommunen och Regionen. I målbilden uttrycks bland annat att: *Genom att omfamna nya teknologier och hållbara, flexibla, lösningar blir det en motor för utveckling och förbättring av hälsotjänster och livskvalitet.* Om detta samordnas med utvecklingsplaner för Region Stockholms satsningar inom hälsa och forskning så blir troligen båda regionerna stärkta, samt hela ÖMS.

- Vilka dialog- och samverkansformer bör vi använda eller utveckla för att kunna agera tillsammans för att nå planens mål och stärka genomförandet?

Samverkan mellan regioner och nodsamhällen inom ÖMS (Östra Mellan Sverige) särskilt inom utveckling av järnvägen och hållbara transporter är viktig att stärka, i synergi med detta är också viktig att inkludera andra samarbetspartner som Fyra Mälarstäder (Eskilstuna, Strängnäs, Enköping och Västerås) och dess möjlighet av att bidra till större regionala satsningar.

Regionen kunde bidra mer till att samverka för en yttre sammankoppling av strukturnoderna i storregionen ÖMS och att tvärförbindelser över flera regiongränser

möjliggörs för att bättre svara på den öppnare arbetsmarknad som storregionen tillhandahåller. Därmed ges även ökade möjligheter att svara på bostadsmarknadens behov av en större variation av tillgängliga och attraktiva bostäder inom pendlingsavstånd inom storregionen.

Det kan finnas en stor vinst i att definiera vilka gemensamma indikatorer som kan följas upp och utvärderas kopplade till den stora regionen (Östra Mellan Sverige).

ESKILSTUNA KOMMUN

Postadress
Eskilstuna kommun
631 86 ESKILSTUNA

Besöksadress
Stadshuset

Webbplats
Eskilstuna.se

Telefon, växel
016-710 10 00

Mobiltelefon

E-post
[redacted]